

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se neozira. Uredništvo in upravnništvo je na pristavi g. K. Floriana v «Zvezdi». Izdajatelj in odg. urednik Iv. Fr. Lampret. Rokopisi naj se pošljejo, če mogoče, že med tednom.

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 60 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petit-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Ali ste že poslali naročnino za „Gorenjca“? Ako še ne, blagovolite to storiti takoj!

O političnem bojkotu.

Z volilnega shoda deželnega odbornika dr. Ivana Tavčarja v Kamniku dne 10. junija 1911.

II.

Nikar pa misliti, gospodje, da se nam je posebno tresti pred tem klerikalnim bojkotom! V glavni stvari je pravzaprav velika oslarija; ki tepe zgolj le klerikalno stranko samo! Politična stranka, ki tepta z nogami vse zapovedi človekoljubnosti, bo prav kmalu poginila na gaoju, katerega si je nabrskala okrog sebe. Največkrat pa bo ta bojkot ostal prazna sala, ker tisti, ki ima prazen žep, ni ničesar dati ne more. Če me torej tak praznožepnik bojkotira, mi je to preklicano vseeno. In kar se Dunaja tiče, sta Krek in Šustersič praznožepnika prve vrste. Onadva mislita, da zapovedujeta, v resnici jih pa baron Bienerth za nos vodi, kakor dva slepca. Časih jima napravi kak majhna poklonček, za hrbtom jima pa kaže osle ter germanizira deželo; skoso tako, kakor se je germanizirala za Schönerlingovih časov! To je pa tudi edini uspeh, na katerega klerikalci lahko pokažejo! V drugem pa, so bili na Dunaju prave ničle, kar je najbolj dokazano, po tisti brezmejni samohvalji, ki smrdi do vrh Triglava, ki jo pa klerikalni poslanci sami sebi pejo, da pametnega človega že kar ušesa bole, ko mora poslušati te zabite slavospeve! Dolgo vrsto let že pasete dr. Kreka na Dunaju, ali spravite ga v največje stisko, če bi zahtevali, da naj dokate, kaj je v teh letih dosegel za vas očaj. Pokazal vam bo prazen list,

ali v drugem bo ponosno izpregovoril: Dosegel sem, da vam liberalci niso mogli podirati več h cerkva. In žalibog, je to vse, kar je Janez Evangelist na Dunaju za vas dosegel!

Do tu je klerikalni bojkot gola oslarija, do tu je ta bojkot neslava prazna sala.

Drugo lice pa dobi ta bojkot, če vpoštevamo razmere v deželi, kjer se nahaja najvišja avtonomna oblast v rokah klerikalcev, ki so torej poklicani, da dele kruh pravice in sicer na podlagi danih, veljavnih postav. Tukaj je pa lahko mogoče, da se oslarija izpremeni v lumparijo, ker sem prepričan, da bo brezvestna politična stranka, ki o človekoljubnih naukih Kristusovih pojma nima, tudi postavo z nogami tepta. Tukaj je bojkot mogoč, in sicer v smeri, da se mi nekaj, kar mi po postavi gre, odreče radi sklenjenega političnega bojkota. Ta bojkot je oficijalno proglasil dr. Evgen Lampe, tudi katoliški duhovnik, na shodu v Smarju pod Ljubljano. Govoril je pri tem, da valed bojkota noben naprednjak z nobeno vlogo ne bo več uslišan pri deželni odboru. To pa se bo preneslo prej kot ne tudi na deželni solski svet, kjer se bodo službe delile le tistim, ki so klerikalnega prepričanja. Kaj bi vi rekli, gospodje, če bi se pri sodiščih vpeljalo načelo, da mora vsak, ki ni dr. Krekovega mišljenja, težbo zgubiti, ker ni Krekovega mišljenja? Vi bi odgovorili, da bi kaj takega bila justična anarhija! In vidite, take anarhije hočejo klerikalci vpeljati v deželni odbor, v deželni solski svet!

In nevarna je stvar, ker naša deželna vlada nima poguma, da bi energično zavrnila take v blaznico spadajoče atentate na javno upravo kranjsko. Pod klerikalnim političnim bojkotom zdihuje Ljubljana že več mesecev, deželni predsednik pa ne gane prsta, ker mu tega ne dopušta dr. Ivan

Šustersič! In pod ta politični bojkot pride tudi vaše mesto! Kamnik se mora bojkotirati, ker je bilo dosedaj napredno mesto, in ker so z vašim mestom zvezani krasni bistrski gozdovi, po katerih je dobil dekan Lavrenčič dolg, dolg zob, ki sega od kamniškega farovža pa do vrh kamniškega sedla.

Klerikalcem se po Kamniku sline cede, ker bi radi vtaknili v svoj žep vaše gozdove. Pa nikar ne obupajte! Če hoče naša klerikalna stranka zakone gaziti, zašla bo s tem na trnjevo pot. Zakon bo končno le močnejši od dr. Šustersiča in tudi od dr. Kreka! Klerikalni bojkot ne bo niti za strasile v koruzi, postava pa bo obdržala svo prejšnjo svojo moč. Bojkota se ne bojimo, ker je postava na naši strani! Ne vemo, ali je naša klerikalna stranka od boga prokleta, ali s svojimi bojkotem se vede tako, kakor bi bila od boga prokleta! Mi pa se ne bojimo niti stranke, se manj pa njenega bojkota!

DOPISI.

Iz selške doline.

Volilni odmevi. — «Domoljub» v odgovori Oj, ti ubogi Čoč! Po pravici se nam smilil, da Te ljudstvo ne mara, ker te pozna, da nisi zmogel biti za poslanca. Volile te je ljudstvo samo zato, ker je bilo po naših duhovnikih ukazano, tebe voliti, ker dragace se vsak pregreši pod smrtnim grehom. Strah pred smrtnim grehom je pripomogel tebi do zmage. Oh, da bi te ta smrtni greh ne bi tako velik, ker se ga menda še celo smrt boji. Priporočamo Čoču, naj sedaj naprej visoko spoštuje smrtno grehe, ker ko bi teh ne bilo, bi tudi Čoč državnim poslancem ne bil izvoljen. Ko bi Čočevi kolegi vedeli, da ga je smrtni greh spraval v zbornico, bi se ga gotovo ogibali, ker beseda sama je že nekako grjusna.

PODLISTEK.

Milogaž Rascolnikov:

Prerokovanje.

„Na dlani vidim — tri poti
v življenju vašem, že sem vse spoznala:
na prvi se zlato blesti —
na drugi se ljubav smeji —
na tretji več ne bom prerokovala.“

„Govori dalje, tu denar,
in ti oštir prinesi vina,
študent sem še, a gospodar
nocoj, ciganka Katarina,
povej mi tretje dar!“

Nagnila se je do dlani,
da bi rdečico skrila —

„Na tretji poti — jaz in ti,
par ur sva se ljubila,
življenje pozabila!“

In vino nosil je oštir,
ciganka je prerokovala,
a ko prišel je nočni mir —
s študentom sta ženitovala —
ovil ju v plašč je svoj večer . . .

Ponos.

Kot — ko na nebu grmi,
bliški švigajo;
v duši se trudni rodi
misli ga vžigajo . . .

Kaj nam g. Strpenc zopet piše.

Guspud urednik! Gun dan s'm vam pisu, kuku s'm biv hud, k' mi Gustl tiste ta smrdilive Čočuve cigare day.

Civ dan s'm druku, koko b' mu vnu to. K' sma se pa glih k vultvam pripravil, pa nism dost primislavu, sm's mislu, vsaka rič ta svoje prnese, mačka pa meš. Pa s'm sov mal ukol pu ustarijah deb biv kej zvidu. Kamer s'm prsu, puv-sud i blu čist tib, ket b' meš na blu. S'm s mislu tu pa niki slabga pumin. Pa se ris nis'm zmutu. Drug dan s'm sov čiz plec, mi zi ud delič Gustl z okna dol migu, de nej pridim gor. Jest s'm s mislu, aha zdejle pae pa zi nuca, s'm se pa mal grdu naridu pa s'm zaranču gor: «Kuga pa čes, a misliš desevs spit z mene norca dlu. Se se navs s'kol več!» Pa s'm tov naprej jet, i pa tak mil začev: «Uh Strpenc l'ou te prasm, pejd na gor, če na greš gor bu vse zgublen.» — «No vič, de brez mene na murš neč nardit.» s'm riku — «na pa nej bu». Pa s'm ris sov gor. Pridim u kanclija i bla zi 'na flasa ta fajm kunjaka na meiz, pa civ kop piškutu, pa same ta fajm cigare sa ble priprav-

line. «Serbus Strpenc, serbus — ker usid se pa pij, pa jej, pa kad', kar čes, sama to te prasm pumegi nam, ti maš dobra gufla nam zi noben kmitavzar neč na vrjame; civ tidn s'm litu pu yasih vse Orle s'm von pugno, pa se še na vi, a boma zmagal. Ja, ti na vis, kuku sa zi ta kmečke babe privitne ratalo. Koker s'm začiv za Čoča agitirat pa sam ldi začil pridge dilat. Dol na Suh mi pa 'na kunska f'ga u hrbt prletela, tuku dej mam še zdej flek na sukn». S'm mislu sam pr seb: «Čaki Gustl zdejle t'm pa ta smrdilive cigare plaču.» — pa s'm djav: «Ja, Gustl jest zi grim agitirat, sam de mevs pa tud pušten' plaču.» — «I sevide», i djav, te maš nbrt 50 krūn pa hitr ga ruka en par štamperlu, cigare pa u mavha dej, pa pejd, pa kedar boš kej zvidu, pa prid pavidat». No pa ja, grem gor na plec. Gor za znamenam i stavu en ster muzicel. Čak tega sem koj lutu sm's mislu! Na očka, kdirga ma pa vulil, pa ja nabte tistga naumanga Čoča. — Muž vzame fajfa z ust pa prav: «Tu zi sam vira kuga m' volu — pa mi tuku na čevi pianu, de ga pu lita na bu triba bikent. Pol i pa djav: «Seb' Strujivca volu, pa i tak iberalc». «S'm mu pa djav: «Očka vi se mul'te sej le Čod iberalc, Strujive i pa kivikalc». Muž me 'n cajt glida pa prav: «Ja čej pa tuku m'pa Strujivca vol!» — i djav, — «te maja ta cigle pa nej Strujivca zasribaja. Mi se murma za vira putegut». — «No sevide, s'm djav — pa s'm biž zapisu Strujivca, pa s'm mu riku, de mure cigle fast tist u

Ljudstvo je bilo rihtarja dne 13. junija, to se je morda zdelo najbrž kakemu Strajnarju, ker njemu ta sport zelo ugaja in je bil pred kratkim časom baje njegov brat Janez tako srečen, da so z njim bili rihtarji in pa še kako? Kar s smrekovimi krajci, to je bil šele polom! Kaj je bilo pa šele potem, ko so gospod fajmster zvedeli, pa ne smemo zapisati. Ančka je bila zelo žalostna, ker vse so mogli prestati po nedolžnem, ja človek bi ji kmalu verjel, ko bi ne poznal nje narave, da je podobna mački po krempljih in hinavščini. Zena, ki se drzne svojega moža izpraskati tako, da si več dni izpod strehe ne upa, res ne more biti tako dobra, kakor se hvali.

Ubogi Čoč! Iz pet tisoč grl si bil izvoljen s pomočjo strahu pred smrtnimi grehom in nad 2000 glasov je dobil Strojce brez strahu pred smrtnimi grehom. Kaka razlika! In nad 2000 glasov je klicalo Čoču: «Beži od nas, ti nisi za nas,» ker mi se ne bojimo takih reči, kakor je smrtni greh ali Čoč.

Župnik Marčič se je baje tudi precej zmotil radi Čočove zmage, ker je dobil še vedno premalo glasov, kakor je pričakoval, bil je seveda varan, četudi manj, kakor naprednjaki. Posebno na poti je klerikalcem tudi gospodična «Agata», katera se moče iti peklonit župnik, kateri bi jo potem upejljal v družbo, ki se zbira pri «Pavletu» v Ovčji vasi. Tam se zbira baje cvet deklet. Kje so klerikalci videli skrito godbo, ki je bila pripravljena za obhod, to naj nam blagovolji pojasniti «Domoljubov» dopisunček, — sicer je pa lahko umevno, da brez laži sploh «Domoljub» ne more izhajati in ko bi ne prinašal laži, bi že zdavnaj moral prenehati. Kdo je najbolj agitiral v Martinvrhu za Čoča, tega zaspanega in nedelavnega politika? To je jako imeniten mož in — vzor gospodar «Bencelj». Ta mož je s svojim gospodarstvom popolnoma na klerikalni in božji podlagi tako napredoval, da je sedaj na bivšem svojem posestvu še samo hlapec. Vse drugo je pa z njegovim vzornim gospodarstvom že šlo rakom žvižgat. Če bodo Martinvrharji sledili Bencelju in tako delali, volli in tako naprej, potem bode župnik Rožnik kmalu imel planino govi, da bode pasel živino razne vrste ker za takega pastirja je res primernejši kakor pa za dušnega. Neki jeruzalemski romar je bil za spiona v Strojčevih prodajalni na dan volitev in ko ga je gospod Polde parkrat opozoril, naj se odstrani, ako nič ne kupi in le ni hotel iti, so mu pokazali vrata, kar je edino prav, ker takih ljudi noben trgovec v prodajalni ne potrebuje, da bi samo delali napotje in nič ne kupili. Kaj pa bi župnik Sever rekel, ako bi prišel kdo v župnišče satno poslušat, kaj se notri govori, menda bi storil isto, kakor gospod Polde, — tam so vrata. Nasi žegnani gospodje maj si vendar že enkrat zapomnijo, da, kar se njim dobro ne zdi, naj tudi drugim ne želijo.

Če ima pa že omenjeni jeruzalemski romar povsod smelo in da je bila njegova pot celo v sveto deželo brez uspeha, naj se pa tolaži s Čočevim Francetom, ker na svet je že t'ko.

Na dan svetega rešnjega telesa je pobelil sneg Ratitovec do Podlonka. Kmetje so rekli: Božja štrafenga je prišla čez nas, ker naša duhovščina je pregrdo začela delati in vsi lepi Kristusovi nauki ravno po nekaterih najbolj trpe. Strojce pa je bil isti dan zelo dobre volje, ker je dobil pri volitvah nad 2000 glasov brez smrtnega greha. Zato pa

tudi mi ponavljamo besede, ki so zadonele na Strojčevem shodu v Kranju:

«Le en glas naj povsod doni,
Strojce na Zalemlogu naj živi!»

Podati se Strojčevcu dosedaj se ni bilo potreba, ker to mogoče bolj imponira kakemu Frtičarju v Selcih.

V Železnikih je baje padla zastava iz stolpa in takoj so bili vsega vzrok liberalci. Mogoče je tudi, da je bila slabo pritrjena, ker isti dan so bili tam okrog cerkve vsi večalimanj «berjago». Pone srečila bi se bila kmalu pod zastavo najbolj pobožna žena v Železnikih, res dobro, da se je ta velika nesreča preprečila, prav božja volja je bila, da je zastava dol padla in da ni tisto pobožno ženo zadela in udarila. Kajpak! Cerkovnik in nekaj drugih so takoj z velikansko neglivo tekli v zvonik in ker tam ni nič bilo, so preiskovali po cerkvi ter maleteli na nekega tudi zelo pijachi udanega Toneta in koj je bil vzrok, četudi je bil tako pijan, da se je komaj prestopal. Došla komisija s cerkovnikom na čelu je takoj konstatirala, da je Tone oni zločinec, ki je povzročil, da je zastava padla iz stolpa. Priti so morali takoj tudi orožniki in gospod fajmster so konstatirali, da je pri zastavi škode 9 kron. Peklicani klerikalni strokovnjak, po peklicu mizar, pa je izjavil, da za 60 vinarjev popravi vso škodo. Kako se je isti dan tudi župniku videlo vse narobe, se sklepa lahko iz tega. Zabave v Železnikih res ne manjka in osobito še, ako pomislimo, da klerikalci že vidijo, kako se začenja cerkev naskakovati in da bomo kmalu na Portugalskem. Hitro gre čas naprej, pa vera v nevarnosti zdaj, ko je Čoč poslanec, to je pa že preveč.

Iz predoseljake občine nam pišejo: Zadnje nedeljo pred volitvijo je g. Matevž Jereb, župnik na Primskovem, po prečitjanju škofovega lista in ko je napravil nekaj neslanih in za tako starega moža neumestnih opazk, zaklical: Pojdite navdušene voliti! Čudno smo sicer gledali in majali z glavo, ko na kvaterno nedeljo in praznik sv. Trojice nismo slišali v cerkvi dopoldne in popoldne ne ene božje besede, ampak od same volitve, vendar smo ga ubogali in z navdušenjem volili — Strojčevca. Komisija je kar zijala, ko je našela ravno 100 veljavnih glasov za Strojčevca, ceprav sta Matevž in ta veseli kaplan predoseljški že več dni poprej letala od zora do pozne noči od hiše do hiše ter prigovarjala in podpisovala glasovnice. Nič ni pomagalo. Sramota! so vpili tisti, ki hočejo komandirati našo občino. 8 do 10 glasov bi se privoščili, ali 100, tega pa nikakor ne. Pa treba se bo privaditi. Čez šest let nas bo pa še enkrat toliko. Da bi dal svoji jezici duška, se je lotil v zadnjem «Domoljubu» se iz št. Vida predobro znani, tu sem privaudrani Zabretov svak, znan pod imenom Pagatelj, nekaterih mu neljubih oseb ter klical nebo in peklo na pomoč za prihodnje občinske volitve, ki se vršé meseca julija. Kar je Pagatelj naklobasaril v tej smrdljivi cunji, presega že vse meje, in nič več se ne čudimo, da so ga v Ljubljani spodili iz sol. Kaj ima le vera in svobodomiselnost opravičiti z občinskimi volitvami? Posebno trn v peti jim je Matevž Fende ali, kakor ga imenujejo, Pavovčev oče. Mož se je veliko let potil in pehal za razne Zabrete. Zdaj jih je izpregledal ter jim pokazal hrbet. V zahvale za ves njegov

trud in delo ga vlačijo zdaj po tisti smrdljivi cunji. Mi smo s sedanjim županom prav zadovoljni ter bi radi v miru in prijateljstvu delovali za občinski blagor. Kdor pa ni zadovoljen, je Pagatelj sam. Rad bi zasedel županovo mesto, zato je postala naenkrat vera v nevarnosti. Kako miroljubni smo, predlagamo sledeče: Plačujte za nas občinske doklade, pa gospodarite v občini, kakor hočete. Dokler pa tega ne storite, vam kljub vaši hinavščini in svetohlinstvu — možicel se pri vseh cerkvenih slavnostih in obredih slini tako v espredje, da so ga za najbolj zarukani klerikalci do grla siti — kličemo so danes:

In spet oglasi se jih sto:
Pagatelj nam županil ne bo!

Iz Novo'j pri Kamniku. Naš župnik Polde je je daleč pripravil. Ustanovil je s pomočjo lurske vode od Luka Smolnikarja v naši mali borni farici izobraževalno društvo. — Menda se bodo v njem izobraževale tiste prijazne device, ki so vse, samo device ne. Zdaj hoče imeti tudi «Dom» za device in čuke. Kaj pa še! Se enih doklad ne plačamo, že nam hočejo napraviti druge. Hlev, ki je primeren za kakega grajščaka, stoji skoraj prazen. Zidati smo ga morali, ker je požrešni župnik Zorman tako zahteval. Seveda se mu je ustreglo. Nas ubogih kmetov pa nihče ne vpraša, kje bomo vzeli, samo daj, daj in daj! Saj še sole nimamo plačane. Za par farovskih deklet pa ni treba novega doma. — Polde, če ga hočete imeti, pa ga zidajte sami. Ali mislite, če so bili Mekinci toliko zarukani, da so se vsedli vašemu bratu na limanice, da bomo tudi mi Nevijani tolikanj zabiti. O, ne! Smo s cer hribovci, pa se ne damo. Le zbijte si z glave vas «Dom». Če hočete popraviti staro solo, toda ne z našimi krvavo prisluženimi krajcarji, ampak s svojimi. Vplili boste s priznice, pridite in storite kaj za božje čast! Božja čast nima z «Domom» prav nič opraviti. Vi nas hočete le pripraviti s tem, da bi mi cerkveno premoženje pomnožili, kajti stara sola je cerkvena. — Duhovniki pa res niste nikoli siti! Gospod Polde, saj vendar vidite, kakšni revčki smo. Še za vsakdanje potrebe nimamo, ne pa da bi zidali «Dom». Hlev preuredite pa bo «Dom» gotov. Nas pustite za ta del pri miru! Naj dado pa bahač Korel, ta velik trgovec Barič in Setravov Janez. Ti so bogati. Zapomnite si, da bomo z vso silo delali na to, da ne bode zidali «Doma». Novih davkov nam že ne bode nakladali. Pač, zadovoljni smo popraviti staro solo za hišo revnih naših faranov — če jo prepustite občini — drugače pa ne damo nič. Mi smo sami potrebni, zato nas ne silite v še večje dolgove. — Oblast pa prosimo, da nas obvaruje pred pijavkami.

Iz Šmarce pri Kamniku, dne 21. junija 1911. Danes moramo sporočiti, da je konsumno društvo pri nas končalo svoje žalostno življenje. Za pogrebom pejde edini Borec, pokopal bo pa njegov somisljenik župnik homški Merkur. — Kar sem zadnjič povedal, da je Borec začetnik vseh slabih podvzetij, je danes dokazano. — Borec je na prigevarjanje farovskih sieparjev pričel mlekarno, sadjarsko zadrugo in konsumno društvo. Vse bo pa zdaj šlo rakom žvižgat. Vedeli smo, da mora priti do takega konca. Borec je imel pri mlekarni na dan dve kroni in s temi kronicami je pa živel, kakor kak baron. Pri vseh farovških slovesnostih si ga dobil in duhovniki so ga povsod postavljali za prvega moža. No, zdaj ga imajo tiče. B. I. je

rek, de mu Strujec na bu von usev. «Bom, bom» i djav. Na kuge jim bom dost pisaru, kir s'm mugu s'm Strujca zapisu — zravn sma pa na Čočuve cigare mislu s'm djav sam pr'seb: «Gusti keb ti vidu za kuga s'm dav ti tulk lipih krunc. K s'm se zi usega navilicu s'm pa sov h Krunbirt nut saja pa liberalci pa klerikalci ukap pri mir tuku fist pel, de s'm na vse puzabu. Pol sma pa ali volt. Jest biv tuku red vidu, de se ble mal stopl ket učas, pa sa se vsi tuku kisl držal, de j'h ker glidat nism mugu s'm pa sov nut pa s'm Gustinu pumigu, pa i prsu koj k'men. «No kok stujema»? — «Dobr» s'm riku «52 ciglicu s'm Strujcu pričtu pa Čoča zapisu. I biv pa stršn visiv, i djav: kolker glasu, tulk krunc dubiš». — «Dobr» s'm s mislu, «bu zi za 'n tidn». No pa i ris Čoč zmagu. Ta p'ru sma šli k Pepit, tam sma idl pa pil, dej blo kej, pa vse zašun. Priki vičir pa pride mižner pume. Pridim v faruž s'm ži na stengah slišu, kuku se eden u kanclij juka. Kuharca ji pa glih v en sklid led nut nesla. Pridim nut, vidm de v tistm ta širokm stolu, ket Gusti pupovne vsak dan drimle, en dedc v zilenmu irtahu sidi pa strša juka. Gusti i jemu rukave gor zavihane pa en velk kruhu nož i jemu v rok pa gaj tistmu dedcu kiki na lice tišu. «Za božja vula», s'm djav, «Gusti a ga b's gor djav». — «E kuga gor djav, se mu le nož kiki tišim, de mu bu von putigail». Gun i pa le tuku juku, de s'm mu še jest ema cuna zmeču pa s'm na drug lice tišu. Jest s'm mislu dej ves krvav i biv pa le rdeč tuku, k' ga i blu tok sram. K' sma ga natank puglidu s'm pa vidu, dej tist zotlar k mu pravja Bricu Bertl. «Jaz

zludi» s'm djav, «kuga t' pa je, de tuku jukaš. I pa djav: «Pr birna s'm biv, me j' pa škof takui čuda po lic udaru, de s'm ves utiku. «Pa za tu tok jokaš, pejd na pejd ti s' pa še slabš ket' na baba. A čem pu Hubada jet. Gusti i pa djav: «N'kar se norca na dili, zdej nes prmir pust, pa jutr prid». — «Prov», s'm riku «ni pa jutr prsu». — M'zi pisu, kuga i blu pol. Adija! Srpenc.

Z. M. L:

Spomini . . .

Po pripovedovanju bivšega bratra.

III.

V samostanu je bil vel menih, svet in dober. Njemu sem edino še zaupal. Baval se je v večjem le s fiziko in mineralogijo. Ni bile kamenčka, ki ga nebi ta učeni gospod poznal in delal je fizikalne eksperimente, da se mu je čudil ves samostan.

Vsak teden je prihajala k njemu njegova mati in nekoč sem opazil, da ji je pri odhodu stisnil v roke nekaj zavitek!

Zopet novo vprašanje za mojo radovednost! Sedel sem v izpovednici in brisal lesene mreže pri linici. Pri nasprotnem oltarju je klečal kmet ves zbezan in obupan. Kar prikoraka po cerkvi navzdol prej imenovani pater.

«No, oče, kaj pa vi tak zbežani!»

Kmet se obrne in pogleda z svetim pogledom patra.

«Hvaljen bodi, Jezus Kristus . . . prečastiti gospod, suša je grozna, in tu molim že celo uro, da bi milostljivi bog poslal malo dežja!»

«No, oče, to se morate obrniti na Mater božjo, ta vam pomaga v vsaki sili. Plačajte tu meni za sveče k Marijinem oltarju 5 gl. in kmalu dobite dež!»

Hitro je posegel kmet v malho in naštel patru na roke 5 gl.

Tako je bile rešene težko vprašanje: Kaj je v zavitku?

Na njegove stroške se je živela cela njegova redevina.

Prišlo je cerkveno žegnanje. Tedaj se moji sobratje javno prodajali odpustke, kakor prodajajo na živinskem sejmu. Čim boljše je bil oblečen, tem dražje ga je zaračunil. Denar pa se je porabil baje za sveče k Marijinem oltarju.

Stal sem pri vratih in gledal ta početja in nekaj mi je dejalo:

«N», prijatelj, tu ni zate, goljufáš lahko brez kute. Na drugi pot!»

A ravno, ko sem delal tako dobre sklepe, začujem one sladke besede:

«Ta zal dečko je ta novi cerkovnik . . .

In zopet so bili vsi sklepi uničeni, ker jaz sem se blazno zaljubil v krasno Tržačanko!

Nič več nisem povedil svojih lepih oči, ako sem jo srečal, da, priznam, še celo nasmešnil sem se ji!

Kdor se še spominja, kakšna je ljubezen osemnajstletnega fanta, ta gotovo ve, da tudi skozi meniske kuto lahko pridere žarek idealne ljubezni.

Hodila je sama po vrtu. Dolge sem je gledal pri oknu, a kar se me poleti misel:

«Stopi tja doli in povej, da samo za njo bije tvoje srce!»

celo tako poudarja, da se je za naše žulje vlačil po svetu in celo lep priimek jeruzalemskega romarja pridobil si je za naše demarje. Prej mi niste hoteli verjeti, kam nas bo spravil Borc. Zdaj, ko boste steli 15.000 K — tolike je primanjkljaja — boste pa pretakali solze. Vsa farovška podjetja se vama v škodo. — Borc je lep tiček, zato mora dobiti kazni. Saj se zdaj misli, kako bi nas opeharil, da bi se on zmazal ter izročil ženi svoje posestvo. Posadite ga na zatočno klop in potem naj premišljuje, kako prijetno je romanje v Jeruzalem. Župnik Merkur je penjal 1000 K, da bi ne bilo konkurza. Pa ne bo šlo. Naj pa «Gospodarska zveza» pomaga, saj ona poučuje kmete. Borc ni imel nobenega nadzornika. Duhovniki so ga hvalili, kmetje so pa vse verjeli. Ljudje božji, pamet, pamet, če ne vama bodo prodali se grunte. Zbrihtajte se in otrepite se klerikalnega jarma. Več mišliti in malo manj verjeti farovškemu tičkom, — to vama priporočam.

Šmarska drama.
Iz Gorenje vasi nad Škofjo Loko nam pišejo:
 Nas župnik Brajc je kar besen po zadnjih volitvah. Mesto 10 pa 80 naprednih glasov kljub vsemu nasilstvu, pretenju in sleparijam od klerikalnih agitatorjev, to je grozno. Srd je obladil predzadnjo nedeljo, ko namesto božje besede ni bilo slišati v cerkvi drugega kot zabavljanje, pretenje in souvanje nevednega ljudstva. Bovenmo vama, g. Brajc, da se mi tako malo bojimo vašega vpitja kot lanskega snega. Ze pred vami so vaši predniki to poizkusili, pa so se korenito vrezali. Vaše groznje, da ste vi za to, da se bo istrebilo napredno čespiše v vaši župniji, so otročjemese: in se zde mogočne kvečjemu kakšnemu Zganjarjevemu sustarju, ali pa kakšnemu «božjemu farmanu», «navisti» in «madelniku postaje pod čespljo». Pa vrnimo se k vaši pridigi! V pridigi ste tčovali ljudi, naj zahtevajo od trgovcev in gostilničarjev, da opuste napredne listke, ki ste jih po imenu imenovali. Ti listi še niso napravili tu pri nas nobene škode, kakor so je klerikalni, ki se svoj čas v nemali ljudi za nepotrebne konsume, kar je provzročilo tudi pri nas na Dobravi na tisoče in tisoče škode, zraven pa se obilo prepira. Pa namesto da se zaganjate v nas in napredne liste, rajše poučite svoje podrepanke, kako se jim je večti pri agitaciji in kako daleč se sme, da ne bo tako, kakor je bilo zdaj, ko je vaš zgledni mož Kumer v neki hiši podpisal glasovnico brez vrednosti volilca. Bilo je nekako takole: Doma se bili sami otroci, ko pride Kumer v hčo ter vpraša otroke: kje pa ima oče opravljeno, kar je sluga včeraj ali pred kratkim prinesel? Otroci mu takoj dajo in on brez vsega podpiše in gre. Mislimo, da je tako postopanje kaznivo, kakor tudi to, če se hujska, pržica in navaja imenoma tiste, kakor ste storili vi. Iz tega se lahko nastane še kaj več kot buzarjeva stava za deset ali enajst glasov. Bil je nas zdaj 80; cez šet let se pa zna število podvojiti, če ne še več. Nezavednost, nevednost, pri večni zelilcev, groznja s peklom z zloraba cerkve, so spravili skupaj še zdaj to število glasov. Pa vse se obrabi in skrha, tako bo tudi s peklom in hudičem. Kar se la preveč rabi, izgubi svojo ostrino in moč. Jazni se, jasni, odtedi taka jeza, ki se bo vama že obladila, kakor se je bila vašemu predniku Gabasku.

Smartne pri Litiji. S kolikimi žrtvami in težavami je vzdrževanje narodnih društev na deželi zvezano, to je znano vsakomur, kdor je imel priliko kdaj sodelovati v kakršnekoli društvu v na-

in že sem stal na vrtu. Boječe sem se ji približal, vrgel sem se na kolena in jel bridko jokati, a ko se ozrem nazaj: je ni bilo več!

«Gorje meni nesrečniku!»

«Sem mislil tedaj, a danes sem že izpremenil svoje misli!»

«Zreti moram, kako drugi uživa cilj moje ljubezni, kako goljufajo moji sobratje te uboge kmete in končno biti še nesrečno zaljubljen!»

«Ne, tu ni meni obstanka!»

IV.

Takoj sem se prigrabil pri prefektu, da me bolijo noge, da ne morem opravljati svoje službe, da sem potraben počitka in končno, da bi rad izstopil iz reda.

Vse to mi je bilo kot navincu in vedna dovoljeno.

Z četovskim govorom mi je branil prefekt, češ, da ne vem, kaj delam, da sem mlad in nezkušen, da ni lepšega poklica na svetu, kot biti večer služabnik Najvišjega.

Da, ljubi prefekt, tebi je bilo prijetno; zibal si pod podobo Matere božje mlada dekleta, dobro si jedel in pil, a jaz pa da bi gledal to in stine naj bi se mi cedile!

Evo samo leto sem bil v samostanu, sed sem noter kot veren kristjan, a vem pa kot brezverec.

Slavaj, ki se gede za samostanskimi zidovi, vamejo najvernejšemu prepričanje, kdor se neče namreč pomešati z njimi v blato!

sih krajih. V mali vasi Smartnem pri Litiji se je ustanovilo v oktobru leta 1890 pevsko društvo «Zvon», katere si je nadele zelo važno, a tembolj težavno nalogo vspodbujati priprstvo ljudstvo k naredni zavednosti s tem, da prepeva narodne in umetne slovenske popevke. Dolgo dobo dvajset let se je društvo borilo z vsemal na deželi mogočmi zaprekami, samo da je moglo služiti svojemu toli blagemu namenu. Nobena ovira ni bila prevelika, nobena žrtev preteška, samo da so mogli s ponosom gledati na svoje delo. Po vsej pravici je društvo lahko ponosno na svoje uspehe. Nastopale je po raznih krajih naše domovine v izpodbujajo in izgled drugim rodnim bratom. «Zvon» slavi dne 2. julija 1911 20 let svojega obstanka z velike pevsko slavnostjo, koncertom in ljudsko veselico. Dragi bratje in sestre Slovence! Pobitite ta dan med nas, pokažite, da veste ceniti poštvalnost narodnega probujenega ljudstva in podkrepite nas v nadaljnem boju da ne podležemo proti hudemu sovražniku napredka. Nkomur ne bode žal! Kdor je že kdaj pesetil to prijazno vasico, ležeče v lepi dolinici, in pozna dobrohotno ljudstvo tega doljnskega raja, bode vesel, da bode imel zopet enkrat priliko se zabavati neprisljlene med pripravim, a narodno zavednim ljudstvom. Komur pa to se ni bilo damo, ta naj ne zamudi prilike in pride, da se osebno prepriča o istinitosti teh vstic. Ne brez vzroka je imenoval nek hudomušnež to divno vasico «Klein-Paris», kar vsakakor pomeni najboljšje lastnosti tega malega kraja. Prihitite med nas, sprejeli vas budemo z odprtimi rokami tako, kakor sprejme brat brata, da se navzijemo in pokrepimo iznova ljubezen do lepih naših pesni in do milega naroda slovenskega. Zveza z vlaki je od vseh strani ugodna za prhod in odhod, zatorej naj nihče ne zamudi prilike in obiti med nas na 20letnico pevškega društva «Zvon»! Na veselo svidenje dne 2. julija v Smartnem!

17 50-22

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in bel tinit, se umiva le z

Steckenperle lilijne mlačno mle
 (znamka Steckenperle)

tvrdke Bergmann & Co.,
 Tešin ob Labi. Komad po 80 vse dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom i. t. d.

Dama

Gospodarski del.

Podražanje žita. V Budimpešti se vrši brezvestno odušstvo z živili, katero podpirajo na eni strani nezadostne zaloge živil, na drugi strani pa hudobne manipulacije mešetarjev in minarjev. Budimpeštanski mlini so sklenili, da 14 dni ne bodo mleli, ker baje ne morejo dobiti dovolj žita. V sled tega je poskočila cena pšenice od K 11 82 na K 11 97, cena rži pa od K 9 37 na K 9 43. To je cena za blago, ki ima priti šele po žetvi na trg. Spekulantje pričakujejo letos slabo žetev in visoke cene. Za sedanjo zalogo se cene mnogo višje. Na Dunaju je bila pšenica predvčerajšnjim po K 15 50 do K 14 10; rž pa po K 9 45 do do K 9 90. To so posledice avstrijske gospodarske politike, ki rajše izreča ljudstvo stradanju, kakor da bi pripustila toliko živil v državo, da ne bi mogli veleposestniki in borzni spekulantje uganjati tako nesramnega odušstva.

C. kr. skladišče za artilerijske oprave na Dunaju naznanja trgovski in obrtniski zbornici v Ljubljani, da namerava po javni konkurenci odati dobavo raznih predmetov iz kovine in lesa, tkanin, pletenin vrvarskega blaga, ovojja, papirja, potrebnih za razsvetljavo in drugih različnih tvarin. Ponudbe je vložiti pri navedenem skladišču najkasneje do 25. julija t. l. Ravno tam se dobe proti plačilu pripomočki za stavljenje ponudb.

Razpis nagrad za nove obrtniške izdelke za tuje. Obrtnepospesovalni zaved v Gorici je naznanil trgovski in obrtniski zbornici v Ljubljani, da je razpisal v to svrhe, da uvede v svojem okraju izdelovanje spominskih predmetov, ki se za razpeščanje med tuje primerni, nagrade za vzorce in medele takih predmetov. Nagrade znašajo 1 po 400 K, 1 po 300 K, 1 po 200 K, 1 po 150 K, 2 po 100 K, 4 po 50 K. — Podrobni pogoji so razvidni iz razpisa, ki ga je moči vpogledati tudi v pisarni trgovske in obrtniske zbornice v Ljubljani.

Tedenski sojem v Kranju dne 25. junija 1911.
 — Cena od kilograma žive teže: 1 krčno za pitane vole domače, 86 do 90 vinarjev za domače srednje pitane vole, 80—84 vinarjev za nepitane domače vole, 00—00 vinarjev za bosanske goved, 1 K do 1 K 20 vin. za tele in 1 K do 1 K 46 vin. za prašiče, 1 K do 1 K 16 vin. za pitane prašiče. — Pšenica K 12—, proso K 7 50, rž K 9—, oves K 10—, ajda K 8 50, repno seme K —, detelno seme — K do — K, fižol, ribničan K —, mandalon K —, koks K —, krompir K 4— za 50 kg. — Prignalo s. je 135 glav domače goved, — glav bosanske goved, — glav

hrvaške goved, 9 domačih telet, 225 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, 1 ovca. Od prignane živine je bilo za mesarja: 65 glav domače goved, — glav bosanske goved, — domačih prašičev.
 Dvorni svetnik profesor Osor, ravnatelj bolnice dunajske izraelit. kult. občine, piše: V vseh slučajih, kjer so na mestu odvajalne vode sem z naravno Frano Jožef-ovo grenčico, že v malih količinah dosegel zadovoljive uspehe.

- Godovi prihodnjega tedna:**
2. Obiskovanje Mar. Dev., Volkomir, Metodij;
 3. Helijodor, Bertram, Nada, Branislav;
 4. Urh, Berta, Prokop;
 5. Ciril in Metod, Domicij, Vratislava;
 6. Izaija, Dominika, Domogoj;
 7. Vilibald, Benedikt, papež, Volkatin, Veleslav;
 8. Elizabeta, Kilijan, Bogoslava, Božena, Darislav.

Sejmi na Gorenjskem prihodnji teden:
 5. V Mengšu.

V Kranju, dne 1. julija 1911.

Baron Bienert je demisijski. Ministrski predsednik Bienert je pri cesarju podal demisijo. Deživel je poraz pri volitvah, tako pravi v komunikaciji vlade, konsolidacija parlamentnih razmer pa je potrebna neobhodno, ako hoče zbornica rešiti brambno predloge in finančne reforme. Politični položaj da je tak, da je zbornica zmožna za delovanje, ali kabinet se mora umakniti.

Baron Gauč je novi mož, ki postane najbrže ministrski predsednik ter sestavi novo ministrstvo. Pri cesarju je bil v delgi avdienci. Češki listi pozdravljajo simpatično prihod Gaučev, hvalijo ga kot dobrega poznavalca razmer, da je bil proti Čehom vedno objektivni, v poljskem klubu je najmočnejša sedaj ljudska stranka, ki ni bila angažirana svoj čas v sporu med njim in poljskim klubom. Baron Gauč se posvetuje z voditelji parlamentarnih strank. Gauč išče za parlament večino na široki podlagi, v kateri bi bili tudi Čehi.

Novo volitve? Krščanski socialci so kljub porazu — bojeviti. Malce hočejo počakati, potem bi pa radi imeli nove državnozbornske volitve, da bi se enkrat poizkusili svoja sreča. Obilo denarja, vladna pomoč, pritisk na vseh straneh, morda bi le zmagali zopet vsaj približno tako sijajno, kakor so bili vajeni do letos. Tako sanjajo krščanski socialci. Glasilo nemškega klerikalnega centra v Berlinu, «Germania», piše: «Bienertov kabinet najbrže ne bo več dolgo živel in tudi novi parlament ne, s katerim se bo še manj dalo delati kakor s stariem. Treba se je kmalu pripraviti za nove volitve boje; takoj je treba začeti z agitacijo, da se na Dunaju in tudi po deželi kmalu popravi veliki poraz.» — Če se upošteva to, da je na visokih mestih vzbudil poraz krščanskih socialcev pravo konsternacijo, je vse mogoče, da dobijo krščanski socialci dosti pomoči za razbitje nove poslanske zbornice, da bi pri novih volitvah napeli vse sile, da se stranka popne do svoje prejšnje veljave.

Sami ne vedo, kaj bi počeli — krščanski socialci namreč. Poraz pri volitvah jih je umevno čisto zmedel. Po Weiskirchnerjevi demisiji so razglasili politiko proste roke za bodoči parlament. Bienert pa jih je vabil v vladno večino; na preglas proste roke v politiki jim je Bienertu služoče časopisje zapretilo s posledicami; ustrašili so se in podali so razlage proste roke v politiki, to je: vsako predlogo hočejo natančno preštudirati ter po tem uravnavati svoje postopanje. Krščanski socialci hočejo delati nemško-narodne politiko, pa če bi kazalo, bi morda malce pritajili tako politiko, ali zmedeni so tako, da govorijo sedaj eno, sedaj drugo. Nekateri se za opozicijo, drugi proti opoziciji, češ, če bi se postavili na opercionelno stališče, potem bo še slabše za stranko. Radikalnejši elementi pa zahtevajo, da se stori vse mogoče v ta namen: da bi izsilili nove volitve v državni zbor! Prej edina in močna stranka krščanskih socialcev je sedaj stranka nesporazumljenja in nezaupljivosti.

Belgijski liberalci in socialisti so imeli v nedeljo veliko zborovanje. Veditelji zmernih liberalcev so izjavili, da hočeje skupno s socialisti 15. avgusta demonstrirati za splešno, enako in tajno volilno pravico. S tem je sklenjena zveza med liberalci in socialisti, ki ne bo brez vseh posledic za notranji politični razvoj Belgije. Vse kaže, da bo klerikalcem tudi v tej državi prav kmalu odhlekalo.

Novičar.

Promeščon je iz Tržica v Pulj postni oficijal Dolc, ki je imenovan postnim madeficjalom.
Petrijona postava. Cesar je potrdil po kranjskem delnem zborni sklenjene izpremembe postave dne 27. oktobra 1900 o sanitetni službi na Kranjskem izvzema Ljubljano.
Madžoreval je dne 26. m. m. popoldne pouk na tukajšnji «Glasbeni Seli» g. Matej Hubab iz Ljubljane.
V krajni cestni zastop škofjeloški je delžni odbor imenoval Franca Grošelja, župana v Poljanah, in Jožefa Hafnerja, svetnika trgovske in obrtne zbornice v Škofji Loki.

Iz Trilča nam poročajo: Imenik za občinske volitve je bil razporejen 3. junija. V soboto je potekla reklamacijska doba. Nove volitve za trziško občino se vrše najbrž v drugi polovici julija. Novi odbor bo štel 18 mož, sedaj jih je bilo samo 12.

Izkušnje za sprotjem v I. razred Franc Jožefove gimnazije v Kranju se vrše dne 6. julija, vpisovalo pa se bo dne 2. julija od 9. do 12. ure dopoldne.

Koncert tukajšnjega citalničnega pevskega zbora, ki se vrši prihodnjo sredo točno ob 1/3 9. uri zvečer v sokolski telovadnici, obeta biti sprico kratkega toda raznovrstnega sporeda prav zanimiv. Orkester «Sloga», v katerem igrajo to pet prvič tudi dame, izvaja samostojno dve daljši koncertni točki, spremlja pa tudi dr. A. Schwabov mešan zbor «Dubro jutro», kateri je zadnjič občinstvu vgaljal tako zelo, da ga želi slišati zopet pri tem koncertu. — Mešan zbor nastopi poleg v prej navedeni pesmi še v ljubki V. Krekovi «Pregovor z domom» in v resni, docela moderni E. Adamičevi skladbi «Zapuščena». Možki zbor poje turbo, najnovejšo Foersterjevo pesem «Umrli je mož», ki je doslej sploh še ni bila nikjer petja; «Hercogovsko», katere srednji del se loči v dva zbora. Koncert se vrši sredi tedna zato, da ga lahko vsak neovirano obišče, zakaj sobote in nedelje v teh lepih dneh za mešanstvo niso več pripravne za koncertne večere. Opozorjamo, da se dobe vstopnice za koncert v trgovini g. F. Sajovica v predprodaji od jutri dalje vsak dan. Naj si vsak pravečasno v vstopnice preskrbi, sicer je mogoče, da ne bi dobil na večer koncerta vstopnice pri blagajni, zakaj že sedaj je splešno zanimanje za ta koncert.

II. zlet Gorenjske sokolske župe se bo vršil, kakor znano, letos v nedeljo 9. julija v Skofji Loki. Isti dan razvije skofjeloski «Sokol» svoj društveni prapor. Slavje bo torej dvojno! Iz priprav, ki so sedaj že v polnem tiru, sklepamo, da bo to slavje eno izmed največjih in najbolj obiskanih v letošnjem letu na Gorenjskem. Pričakujemo pa gostov ne samo iz cele Gorenjske, temveč tudi iz cele naše slovenske domovine. Že lepo število bratskih društev je prišlo svoje udeležbo. Tem društvom bodo brezdvomno sledila tudi druga društva. Zato lahko že danes trdimo, da bo obisk naših bratskih gostov izredno velik. Več o tem slavju je razvidno iz letakov, ki so se te dni nalepili po vseh večjih krajih na Slovenskem. Opozorjamo častito občinstvo na te lepake. Prapor, ki je bil razstavljen najprej v Ljubljani, nato v Kranju, je sedaj videti v Skofji Loki. Skofja Loka se pripravlja za dostojni sprejem svojih gostov! V Skofjo Loko pridite dne 9. julija vsi, ki želite preživeti nekaj veselih ur med svoje znance in prijatelje. Š svojemu mnogobrojno udeležbo bodete obenem povzdignili slavje same, vzbudili narodno zavest in s tem tudi simpatije do našega Sokolstva. Le če bomo presinjeni s sokolskim duhom, se smemo mi Slovenci nadejati boljše bodočnosti. Torej: Na svidenje! Na zdar!

Leški Sokol — sovražnik Kristusa. To je najnovejša publica, ki je izšla na sv. Petra in Pavla dan iz posvečenih ust spirituala nunakega samostana v Skofji Loki. Retil je svoje verne poslušalce, naj za božjo voljo ne izobesijo zastave Sokolom; ki pridejo v Skofjo Loko v nedeljo 9. julija povodom II. zleta G. S. Z. in razvitja prapora loškega «Sokola». Kajti — trdil je goreči nunski pridigar — Sokoli niso le sovražniki duhovnikov, ampak samega našega Izveličarja Kristusa. Vsako gostilno, vsako trgovino, nad katero bo 9. julija plapolala zastava, si bo treba dobro zapomniti! Vidi se že pri našem spiritualu, da se približujemo dobi — kislih kumaric! Tudi njegovi možgani gotovo ne morejo pravilno funkcionirati, ako si izmislijo tako budalost! Pred nekoliko leti so bili napredni gostilničarji in obrtniki ravno od strani naše duhovščine naprošeni, naj povodom izleta Čukarije v Skofji Loki izobesijo zastave in sicer ne radi Čukov, ampak v čast gostov iz vseh slovenskih pokrajin. Takrat so jim bili naprednjaki dobri. Mi seveda tudi nimamo nič proti temu, ako častiti someščani, ki niso somišljeniki naše stranke izobesijo zastave v čast vsem slovenskim gostom, ki bodo obiskali našo prijazno Skofjo Loko. S tem bodo dokazali, da so jim ljubi naši slovenski gostje dobro došli!

Nevihla v Kranju. 20. m. m. je divjala huda nevihla. Strela je udarila tudi v glavno električno napeljavo na Bolčevi hiši. Naenkrat se vsled tega po celem Kranju ugasnile vse električne luči, drugi dan pa je bila škoda že zopet popravljena.

Nova nemška šola v Trilču. Nemški sulferaja je kupil od tovarnarja Goekna velik vrt, na katerem namerava zidati nepotrebno nemško šolo. Za par nemških otrok se gradi nova šola, dočim morajo otroci slovenskih staršev posedati po nezdravih, tesnih sobah, katerih niti dovolj ni, tako da ima prvi razred samo poldnevni pouk. Pač žalostno!

Telovadno društvo «Sokol» z ženskim oddelkom v Kranju priredi na kegljišču gospe Marije Mayrjeve (pri Peterčku) v Kranju kegljanje za dobitke. Kegljalo se bode vsak terek in vsako soboto od 8. zvečer naprej. Dobitki: 1.) 50 K, (5 zlatov po 10 kron), 2.) 26 K, (1 zlat po 20 kron in 5 srebrnih kron), 3.) 10 K, (1 zlat po 10

kron), 4.) 5 K, 5.) 5 K (srebrnjaka po 5 kron), 6.) šaljivi dobitok. Zaključek kegljanja se naznani pravočasno po lepakih. K najmnogobrojnejši udeležbi vabi najljubdeje odbor.

Znana gostilna «Triglav» v Lescah je presla vsled prodaje v druge roke. Novi lastnik je prenovil vse prostore in okusno priredil. Na razpolago so lepe in snažne tujske sobe, velik senčnat vrt, kegljišče in kroglišče. Preskrbljeno je za izborna pivo, pristna vina in dobro kuhinjo. Gg. domačim gostom, izletnikom potnikom in slav. občinstvu sploh se za cenjeni obisk toplo priporoča Josip Rovar, oskrbnik. P. n. Istotam se odda po nizki ceni lepe, ločeno stanovanje obstoječe iz kuhinje in dveh sob, stalno v najemu. Posebno pripravno za penzioniste. V sobah peči. Voda v hiši.

Soteska «Devrnik» na Hrušici pri Jesenicah, katere popis prinese prihodnji «Planinski Vestnik», nudi zaradi divje krasote mnogo zanimivega, ter se izletnikom prav toplo priporoča, da si jo ogledajo, posebno pa turistom, da turo od Golice nazaj čez Hrušisko planino napravijo skovi to sotesko na postajališče Hrušica. Pot je veseskozi markirana. Neposredno vred vhodom v sotesko, 6 minut od postajališča Hrušica, se je s 1. t. m. otvoril nov planinski hotel-penzijon «jasno Selo» z 39 sobami in velikim vrtom. Tam je potnikom dano, da se okrepejo z dobrimi jedili in pijačo.

«Sava», društvo svedobomislilnih slovenskih akademikov na Dunaju, naznanja, da sta promovirana v soboto, 1. julija ob 1/2 1. popoldne v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča doktorjem vsega zdravilstva njena mnogoletna člana, gg. Ivan Matko in Just Bačar. — Mladima doktorjema najserčneje čestitamo.

Podpora radi um. Povodenj in toča je naredila v zadnjem času mnogo škode v raznih krajih dežele in povzročila v mnogih krajih med kmečkimi ljudstvom pravo bedo. V vseh takih slučajih je neobhodno potrebno, da naredi domače županstvo poročilo na okrajno glavarstvo s predlogom izdatne državne podpore, povdarjajoč bedo, ki je vsled nima nastala v dotičnem kraju med ljudstvom. — Prepis tega poročila pa naj pošlje županstvo državnemu poslancu okraja, da isti stori vse potrebne korake na najmerodajnejšem mestu.

Okrajne gasilne zveze. Deželno predsedstvo je vzelo na znanje ustanovitev sledečih «Okrajnih gasilskih zvez»: Ljubljana 1, St. Vid nad Ljubljano 2, Studenec 4, Kamnik 6, Domžale 7, Kranj 8, Skofja Loka 9, Bled 10, Radovljica 11, Kranjska Gora 12, Spodnji Logatec 13, Idrija 14, Postojna 15, Kostanjevica 18, Mokronog 19 in Cerkljica 22.

Državnozborna volitev v Smartnem pri Kranju. Pišejo nam: Tudi pri nas v Smartnem se je letošnja volitev vršila po želji župnika Šarca, ki je vse cerkvene pridige posvetil samo agitaciji, mesto da bi vernim ljudem oznanjal božjo besedo. No, pa saj zadnje tako ni potreba, ker drugi razum njegovih privržencev ga tako ne marajo poslušati. Toda agitacija na prižnici še ni zadostovala, hodil je še s kaplanom od hiše do hiše ter ljudem, ki nikakor niso imeli namena Čoča voliti, popisoval glasovnice. Nadalje sta ta dva vzorna Kristusova namestnika najela še organista in nekoga Grilca, poslovedja farske sitarske zadruga, da sta jo ta dva moža odvrnila v daljše vasi, kamor je bila župniku in kaplanu pot predolga. Na Bregu sta prišla v dve hiši, kjer ni bilo gospodarjev doma. Izvabila sta jih domov, in ker moža nista imela namena Čoča voliti, je nastal zavoljo tega hud prepir. Agitatorja sta seveda odšla z dolgim nosom. Tako se je torej «volilo» pri nas. Potem ni čudno, če je Čoč zmagal. Ako bi v naši občini ljudstvo volilo po svojem lastnem prepričanju, in bi ne bila služila prižnica in spovednica v agitacijske namene, gotovo bi ne bil Čoč dobil 50 glasov, čeprav sta župnik in kaplan na vse pretege hvalila Čočovo zmoglost in sposobnost. Sicer pa povejte nam, g. župnik, kaj je že storil Čoč za našo občino? Prav nič še, je jako kratek odgovor. Čemu se potem zavzemati za takega poslanca? Zato bi svetovali župniku in kaplanu, pustita politiko, ki vama nikakor ne pristojata, v miru. Če se pa tem nasvetom ne bosta podvrgla, potem bosta imela v bodoče med nami grenke dneve.

Podružnica slov. planinskega društva v Kranjski gori priredi dne 2. julija t. l. pešizlet v Chiusa Forte na Laško. Odhod iz Kranjske gore v soboto, dne 1. julija zvečer ob 10 uri z vlakom do Trbiža, od tod peš čez Rajbi in Raccellano v Chiusa Forte. Povratek z vlakom ob 6. uri popoldne. Tura je zelo zanimiva in gotovo ne bo nikomur žal ako se pridruži temu izletu. Peškeje 10 ur.

Šte let star veteran živi v Kranju pri svojem zetu, pilarju Francu Kiklu, v pokojeni cestar Franc Kosmač. Rodil se je 2. dec. 1811 v Zgornjih Gameljnih, leta 1831 je bil potrjen in nato sel v Italijo, kjer je nekaj časa služil v Padovi, Rovigo, Ferari, Bolegno, Pesaro in Paviji. Pozneje je bil imenovan cestarjem na ljubljanski cesti. Starček je še čil in zdrav, kljub temu da bo dne 2. decembra izpolnil 100 leto. Naj bi ga tudi doživel!

Naročajte, ponudite, zahtevajte in pijte samo

Tolstovrško slatino, ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: **Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško.** kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

Nesogoda. Vsekal se je v dešno nogo pri cepljenju drv kajzar Franc Lotrič v Jamniku pri Skofji Loki. — Posestnik Karel Kosmač v Depalji vasi v brdskem okraju je hotel drugič vžgati meko mamo, ki se prvič ni vžgala. Razstrelba se je izvršila, predno se je mogel Kosmač odstraniti. Dobil je težke poskodbe na obeh očeh in po celem obrazu. — Iz skednja je padel 7letni sin neke postrežkinje iz Radovljice Franc Deržaj in si zlomil levo roko.

Izjava občinskega odbora občine Sorice proti «Domoljubovim» lažnjivim napadalcem na župana Demšarja. Z oziroma na nesramne laži «Domoljuba», št. 23, v dopisu: «Kaj je storil Strojce» proti klerikalnemu kandidatu Francu Demšarju v okraju Kranj-Skofja Loka in kot županu za občino Sorico, mu je občinski odbor v seji dne 20. m. m. izrekel soglasno zaupnico in emergično obsodil tako podle laži, kot jih je proti njemu pričel omenjeni list. Poleg tega pa so podpisani občinski svetovalci in odborniki omenjene občine podali naslednjo izjavo: Podpisani navzoči občinski svetovalci in odborniki, zbrani pri občinski seji dne 20. m. m., izjavljamo soglasno, da je dopis v «Domoljubu» zoper našega župana Franca Demšarja na Zalem logu, v katerem se mu očita, da je zvišal občinsko naklado od 25% na 75%, nesramna laž in podlo obrekovanje. Resnica pa je, da je bila občinska doklada pri njegovem nastopu županstva 40%. Do leta 1910 je bila občinska naklada 50%. Ker pa so občinske potrebščine vedno rasle, je hotel občinski odbor za leto 1910 doklado zopet zvišati za 20%. Ta doklada pa se je ravno na predlog gosp. župana Demšarja zvišala le za 10%, torej je bila celotna 60%. Ker pa tudi ta doklada ni zadostovala, jo je odbor pri dotični seji soglasno povisal za l. 1911 zopet za 15%, torej v celoti 75%. Nadalje najodločneje obsojamo grdo laž, da je naš g. župan zvišal tajnikovo plačo na 240 kron. Resnica je namreč, da je bila ta svota za tajništvo določena že pred 14 leti, ko g. Demšar sploh še v odboru ni bil, in da je visokost te plače ostala do danes neizpremenjena, čeprav se je tajniško delo v tem času potrojilo. Istotako je podla laž, kar predbavica «Domoljub» gospodu županu glede policijske ure. Resnica pa je, da je ravno njegova žena kot gostilničarka plačala v naši občini največ policijskih ur izmed vseh gostilničarjev. Podpisani se zgražamo radi tega nesramnolajžnjivega napada na našega župana in tako grdo pisave omenjenega lista, kar najstrožje obsojamo. Jernej Zbenčar, Ivan Zgaga, Anton Fröhlich, obč. svet.; A. Zgaga, M. Petercel, Mart. Rant, Lovrenc Derlik, Mat. Medžovec, Anton Grohar, Valentin Kumperle, Luka Bevk, Jernej Sturm, Franc Prezelj, občinski odborniki.

Zahvala.

Vsem gg. volilcem, ki so, počastivši me s svojim zaupanjem, glasovali pri zadnji državnozborni volitvi zame in pripomogli mi vzlic težavnim našim razmeram do častne manjšine, posebno pa onim gospodom, ki so se osebno in požrtvovalno trudili zame ter s tem pospešavali marsikje preobrat, ali vsaj pomnožili število glasov samostojnemu kandidatu, izrekam svojo prisrčno zahvalo. Z vsrajnostjo do vspeha!

NA ZALEMLOGU, dan 26. junija 1911.

Franc Demšar.

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega: Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebske tovarne. — Kakovost „pravega: Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s slikami je

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek in stane četrtletno le 1 krono 80 vin.

Zahtevajte ga povsod! Naročite ga in inserirajte v njem!

Naslov: „Ilustrovani tednik“, Ljubljana.

Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi, generalno zastopstvo v Trstu, ima po vseh večjih krajih na Gorenjskem svoje lastne zastopnike. Ta zavod je najcenejši na evropskem kontinentu in, ker ima s svoto 2.000.000 kron popolnoma vplačane glavnice, največje izvanredne rezerve, daje vsem zavarovancem tudi največjo varnost. Edini slovenski delniški zavod te stroke. 79 12-7

Loterijska srečka dne 24. junija t. l.
Gradec 6 39 59 1 60

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik
LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko klijčavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vešna vrata, balkoni, verande, stolpne kriše, štedilnike t. t. d

Špecialiteta: 61 52-22

valjični zastori (Rollbalken).

Popolnoma varno in najbolje naložite svoj denar v

Kmečki posojilnici v Ljubljani

(nasproti Figovca :: v lastni hiši :: Dunajska cesta.)
Kmečka posojilnica v Ljubljani podpira kmetovalce in je pravi kmečki denarni zavod.

Vloge se obrestujejo po $4\frac{1}{2}\%$.

II V kmečki posojilnici je naloženo ::
:: že nad 20 milijonov kron. :: II

Rezervni zaklad čez 400.000 kron.

Za varnost pa še neomejeno jamči nad 3000 članov.
Kmečka posojilnica je edin slovenski denarni zavod, ki je vpeljal hišne nabiralnike vlog. 26-12

Kmečka posojilnica sprejema hranilne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Alfonz Breznik v Ljubljani

Kongresni trg št. 13, nasproti deželnega dvorca c. kr. zapriseženi izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“.

Prva, najstarejša, največja in edina domača tvrdka vseh glasbenih instrumentov, strun (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcenejša izposojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev. — Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodna zamena. — 10letno jamstvo. — Popravila in uglaševanja vseh glasbil sprejema najceneje. — Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušen. 27 17

Bogato izbiro
otroških vozičkov
kakor tudi razno špecerijsko
:: in galanterijsko blago ::

priporoča v nakup

M. Rant, Savsko predmestje.

135

Četrtri izkaz prispevkov, ki so jih spodaj navedeni v času od 15. do 22. junija t. l. vposlali telovadnemu društvu «Sokol» v Skofji Loki v pokritje stroškov za prapor. Po 27 K: Alojzij Pavlin; Četrtrkov kegljaški klub pri Gorsetu zbral v kavarni Evropi s prispevki gg. Tome, Toneje in Kovač, Ljubljana; po 10 K: dr. Franc Frlan, Ljubljana; po 5 K: Bogomir Krenner, Ljubljana; po 3 K: Ada Dolžan, Slatina; po 2 K: Avgust Guzelj, Rudolfovo; Tončka Jurman, Ljubljana.

Peti izkaz prispevkov, ki so jih spodaj navedeni v času od 22. do 29. junija t. l. vposlali telovadnemu društvu «Sokol» v Skofji Loki v pokritje stroškov za prapor. Po 39 K: Betka Otujac nabrala pri magistratih uradnikih s prispevki g. Emil Dobač in gospice Helene Kraigher, Ljubljana; po 20 K: Neimenovan, Ljubljana; po 10 K: Ivan Kunstelj, Kranj; Georg Aschman, St. Mihiel pri Ljubnem; po 5 K: Franc Vrhunc, Banjaloka; po 3 K: Franc Slibar, Selca. I. do V. izkaz vkup; 544 K. — Podpisani odbor se najprisrčneje zahvaljuje vsem p. n. darovateljem in darovateljicam in prosi, da se tem po možnosti pridružijo še ostali prijatelji našega društva, na katere se je v časopisju apeliralo. Na zdar! Odbor.

Dolinska kislá voda grajski — 2
:: studenec (Thalheim)

Čisto naravna alkalijska. Priznana najboljša zdravilna in namizna voda. Edina zaloga za avstrijski jug Edmund Rooss, Kranj.

Sprejme se takoj 131 2-2

trgovski sotrudnik

prva moč

v neko tuk. večjo trgovino.

Več pove upravništvo «Gorenjca».

Najbolj varno naložen denar v celem političnem kranjskem okraju!!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

7 26-14

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad **278.000 kron.**

Koncem leta 1910: Stanje hranilnih vlog nad 4.850.000 kron, posojil na zemljišča 3.018.000 kron ter posojil občinam 470.000 kron.

Ta najstarejši denarni zavod v Kranju uraduje na rotovžu vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne.

$4\frac{1}{4}\%$

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nedvignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — to je dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega rezervnega sklada mestna občina Kranj z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da so hranilne vloge res varne, priča zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na primer dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih hranilnic in posojilnic kot gotov denar, ne da bi se prekinilo obrestovanje.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 48 52-22

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Bruselj in Buenos Aires 1910: 3 velike nagrade

R. WOLF

Magdeburg-Buckau.
Podružnica na Dunaju
Dunaj, III, Am Heumarkt št. 21.
Patentni: 249 26-19

vročeparni lokomobili

Z brezventilnim preciznim upravljanjem
Originalno strojedelstvo Wolf . . . 10 — 800 k. s.
Obratni stroji z najvišjo popolnostjo in dobičkom za industrijo in poljedelstvo.

Dosedaj izdelanih nad 760.000 k. s.

Tovarna strešnikov F. P. VIDIC & Comp., Ljubljana

ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik stare oblike in patent. dvojno zarezani
strešnik-zakrivač sistem „Marzola“.

122 10-4

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Glinaste peči 71 52 21

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

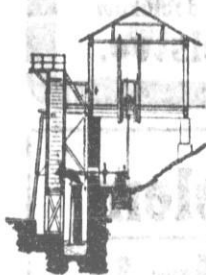
Avgust Dreise

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

G. Tönnies

v Ljubljani 52-22 72

tovarna za stroje, železo in kovinolitarna priporoča kot posebno kage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Motorje za bencin in surovo olje, najcenejša gonilna sila.

Okrepčujoče sredstvo slabotne na želodcu

221 17-18

in one, ki so si po prehlajenju ali preobložitvi želodca, po zavžitju pomanjkoče, težko prebavljajoče, prezorke ali premrzle jedi povzročili želodčno bolezen, kakor
želodčni katar, krč v želodcu in bolečine v želodcu, napihovanje i. t. d.

je
dr. Engela Baldrianum.

Baldrianum je pri takih želodčnih boleznih, ki so še v početku, dobro želodčno vino z izvrstnim vspehom. Zatorej zabranjuje tudi posledice, kakor **nervoznost, brezspalnost, napade vrtenja, utopenje i. t. d.**

Zbog svoje sestave iz najboljšega Samos-vina in baldrian-kapljic, malinčnega sirupa, črnašjevega soka in rebarbore deluje Baldrianum tudi pri **zaprtju** in obenem tudi okrepčujoče na vsi človeški organizem.

Dr. Engela Baldrianum ne vsebuje nikakih škodljivih sestavin ter ga prenosa tudi slabotne osebe in otroci. Najbolje je, ako se ga uporablja zjutraj na tešče in zvečer, predno se vleže spat, v množini likerskega kozarca. Otrokom in slabotnim osebam se liker zredči z vročo vodo in osladi s sladkorjem.

Dr. Engela Baldrianum se dobiva v steklenicah po 3 in 4 krome v vseh lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah na Kranjskem, osobito v Kranju, Kamniku, Škofji Loki, Radovljici, Trzinu, Jesenicah, Idriji, Vrhniki, Ljubljani, Litiji i. t. d., kakor tudi v vseh večjih in malih krajih Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponaredbami!

Zahteva naj se izrecno

dr. ENGELA BALDRIANUM.

Mestna hranilnica v Radovljici

je prvi, najvarnejši in največji zavod za nalaganje denarja
v pol. okraju Radovljica na Gorenjskem.

Mestna hranilnica v Radovljici obrestuje vse hranilne vloge po 4¼ od sto. Vse narasle in nedvigljene obresti pripisuje dvakrat na leto h kapitalu, in sicer 30. roznika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. Rentni davek od teh obresti plačuje mestna hranilnica sama, tako da dobi vsak vložnik 4 K 25 v od sto čistih obresti in poleg tega še dvakratne obrestne obresti na leto. Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjske v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev — potrjenih pravil **mesto Radovljica** z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo — in poleg tega hranilnica s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, kateri znaša sedaj nad **200.000 K.** :: Mestna hranilnica v Radovljici daje največjo varnost za hranilne vloge med vsemi drugimi denarnimi zavodi v polit. okraju Radovljica. Zato nalaga c. kr. sodnišče in drugi c. kr. uradi vse vloge od nedoletnih otrok in druge denarje to pri tej mestni hranilnici. — Kdor želi iz drugega denarnega zavoda prenesti denar v Mestno hranilnico v Radovljici, izroči naj ji le vložno knjižico, da se obrestovanje ne pretrga, dvig pretrbi hranilnica sama. Kdor želi pri Mestni hranilnici v Radovljici nalagati denar po pošti brezplačno, zahteva naj pri hranilnici poštne položnice, katere so vsakemu na razpolago.

Posojila na zemljišča

Posojila na zemljišča dovoljuje proti 5% obrestovanju na amortizacijsko dobo, katero si lahko vsak dolžnik sam določi, namreč proti vračilu na 14, 16½, 19½, 25 ali 36 let, izjemoma tudi na 50 let.

Tako vračilo je za vsakega dolžnika zelo ugodno, ker poplača napravljeni dolg z malimi odplačili mimogrede z obrestmi. Kdor si izposodi drugod recimo 300 K s 6% obrestmi, plača zanje v 36 letih 648 K golih obresti, ostane toraj še vedno 300 K dolžan. Dolžnik mestne hranilnice v Radovljici se pa dolga docela iznebi, dati plača v celoti dobi še za 97 v manj. Nadalje dovoljuje tudi posojila na mečnice in proti zastavi vrednostnih papirjev. Tudi za posojila je Mestna hranilnica v Radovljici prvi zavod v polit. okraju Radovljica. Kdor želi najeti posojilo ali dobiti kaka druga pojasnila, zglesi naj se v hranilnični pisarni nasproti c. kr. okrajne sodnišče, kjer se uraduje vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne razen v nedeljah in praznikih.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici.